

1867 gjerne vilde, at hver anden Bataillon skulde have Rekruter at uddanne, havde man alligevel megen Betænkthed derved; thi hvad fik saa de andre 10 Batailloner Officerer at bestille, og hvad fik Reservebataillonernes Officerer at bestille, der kun engang imellem komme med til Døvelserne med deres Følk, ligesom det ogsaa siges i Anmærkningerne, at de have meget Lidt at bestille. Men naar nu Bestyrelsen har ordnet det saaledes, at, uagtet den bestaaende Ordning, ere Officererne saaledes i Virksomhed, — jeg benægter nemlig ikke, at de ere det, jeg taler ikke her ironisk, men alvorlig — at de bedste Kræfter iblandt dem ere medtagne af Arbejde, saa er det et Bidnesbyrd om, at der i Epidemien for vort Hærsvesen er en Bestyrelse, der forstaaer at sætte Kræfterne i Bevægelse. Vi have altsaa her tre udmærkede Faktorer, som sammenlagte give til Facit, at vi ingen Hær have at revidere! (M. P. Jensen: Jeg er ikke flaaet ihjel endnu!) Det ønsker jeg heller ikke, det er tværtimod min Hensigt at faae det ærede Medlem til yderligere at tydeliggjøre sine Ord; han veed jo, at han har et godt Dre hos os, vi høre ham gjæne, men vi kunne jo sætte vore Streger hist og her. (M. P. Jensen: Maa jeg bede om Ordet?) Altsaa jeg tror ikke, det Bestaaende kan bedømmes saaledes, som det ærede Medlem har bedømt det; det er i Korthed det, jeg kommer til gjennem denne Udvilling. I Modsetning dertil siger det ærede konservative Medlem fra Horsens (Bajer), at „man skal blive staaende paa det Bestaaende“ — en ganske udmærket konservativ Sætning; — Konservatismen kan neppe udtrykkes mere flaaende. Men mellem disse To ligger der et Tredie, og det er, at det Bestaaende godt kan taale at faae en hensigtsvarende Reform; men om denne Hensigtsvarende er der jo selvfølgelig forskellige Anskuelser saa i en, saa i en anden Retning; det er jo derom, vi forhandle.

Naar vi saa tage Forslaget, som det er forelagt, vil jeg følge den Bei, flere ærede Talere have anvist, idet de have holdt sig først til Forsvarsplanen, saaledes som denne er udviklet i Anmærkningerne. Den ærede foregaaende Taler (Winther) udtalte en Snes Tak til den ærede Minister for denne Forsvarsplan. Jeg tænkte, at det er vel sagtens den Slags Tak, hvoraf Smedens Rat døde; men alligevel er jeg enig med ham i Tanken i hans Udtalelse, og det er, at vi have en Krigsbestyrelse, for at den skal sige os sin Mening om Krigsager uden videre, og det er rigtigt, at vi her have faaet Meningen at høre. At der skulde ligge noget uventet Trøstløst i denne Forsvarsplan, forstaaer jeg ikke. Det Trøstløse er Noget, vi have sagt os selv forud: Vi ere et lille Land, der efter menneskelig Beregning ikke kan holde ud i Længden mod en overlegen Stormagt; men et Andet er at faae tydeligt og klart frem, hvad Krigsbestyrelsen mener om, hvorledes vi skulle ordne vore Kræfter

efter Landets geografiske Beskaffenhed og vore Forhold iøvrigt til Børn for vort Land. At nu den høitærede Minister ogsaa har konfereret med andre Sagkyndige, først med en engere Kredts og saa med en større, saa at vi vide, at Forslaget udtrykker ikke blot Krigsministerens, men ogsaa hans Standsfellers Mening, tror jeg, er rigtigt, og jeg lægger som Lægmand ikke ringe Vægt paa, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds i dette Punkt gav Sagen sin fulde Tilslutning; jeg lægger megen Vægt derpaa, naar vi overhovedet skulle tale om, hvad vi kunne blive enige om, og hvad ikke. Forsvarsplanen indeholder saaledes dette: En befæstet Plads i Sjælland med Ordning af militære Kræfter der, saaledes, at de i alt Fald gaa ud paa, at smaa Bander ikke skulle kunne brandstatte Sjælland, og at vi, i alt Fald paa eet Punkt, kunne holde Dannebrog heist saa længe som muligt, samt at vi iøvrigt kunne holde Kræfterne samlede paa det Sted, hvor Landet efter Forholdets Natur i det Hele skal forsvares. Jeg siger, at i alle de senere Aar, jeg har havt med disse Sager at gjøre, har jeg ikke lært Andet af de Sagkyndige end det, som her er fremkommet om Planen, og jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) tog feil, naar han mente, at det ærede Medlem fra Stege (Bojsen) var uenig deri. Dette ærede Medlem sagde ogsaa sidst, da det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds havde Ordet, at han ikke gif bort fra det, som han og jeg have udtalt i den Henseende — skjøndt man naturligvis kan forandre sin Mening — nemlig, at Sjælland under de nuværende Forhold er Danmarks naturlige Fæstning. Det er mig ubegribeligt, hvorledes man kan give Patriotismen den Form, at man for at forsvare sit Land, skal ordne sit Forsvar saaledes, at man Intet kan forsvare, ordne det saaledes, at man staaer i Sjælland med 40 Procent, i Fyen med 20 Procent og i Sjælland med 40 Procent af Forsvarsstyrken. Saaledes have vi ikke baaret os ad tidligere. Da vort Lands Stilling var en anden, og da vi vare Herrer paa Øen, da sagde vi: Forvaret ligger ikke i Kjøbenhavn eller paa Sjælland, men det ligger i Sjælland og Slesvig, og jeg veed ikke, at der var nogen dansk Mand, som fandt dette urigtigt. Man siger, at Sjælland og Fyn kunne vi dog ikke opgive, nei tilvisse, men Sjælland og Fyn skulle vi som Dele af vort Fædreland forsvare der, hvor der er Saab om, at vi kunne forsvare dem bedst, og det kunne vi efter den Stilling, vi have faaet, bedst gjøre paa Sjælland. Jeg har aldrig nogenstunde forstaaet dette anderledes, end at vi fra vor Side have været enig med de Sagkyndige i, at Forholdene nu engang have ført dette med sig, saa at det maa forblive derved, og jeg har aldrig været i Tvivl om, at der, hvor Faren er og skal afværges,